

ДОСТУПНІ КРЕДИТИ
ДОЗВОЛЯТЬ СЕЛЯНАМ СТАТИ
ГОСПОДАРЯМИ НА ВЛАСНІЙ ЗЕМЛІ



стор 3

«ТУРБОТА»
ПРО ПОДАТОК
ДЛЯ ОБРАНИХ



стор 4

КОНТРАКТ
ЗА ЦІНОЮ
ЗОЛОТА



стор 5



ДРУГИЙ ТУР НЕ ЗА ГОРАМИ: ШОУ МАЄ ТРИВАТИ

Навіть після оголошення результатів першого туру президентських виборів мало хто міг уявити, що напруга настільки зросте. Перегони перетворилися на скандальне реаліті-шоу. Ультиматуми, торги, чорний піар, чергові обіцянки — від усього цього голова йде обертом. До кінця цього божевілля лишилося менше тижня. І вже зовсім скоро ми дізнаємося, хто стане шостим президентом України...

Вся ця історія почалася з того, що кандидат Володимир Зеленський запросив кандидата Петра Порошенка на дебати 19 квітня на НСК «Олімпійський». Порошенко погодився, сказавши: «Стадіон, так стадіон». От тільки далі розпочалася якась маячня. Чинний президент вирішив змінити дату на 14 квітня... І тут почалися торги: ані Порошенко, ані Зеленський не хотіли поступатися. Часом навіть здавалося, що претенденти на пост глави держави самі робили усе задля того, щоб ці дебати таки не відбулися.

Втім, шоу вийшло непогане. Та лише на початку. Річ у тім, що як тільки виникла тема здачі аналізів, то спершу стало смішно, а потім вже гидко. Панове, ви серйозно? Звісно, в самому факті здачі біоматеріалу немає нічого пога-

ного. Більш того, народ повинен знати, що його президент тверезий та здоровий. От тільки робити це треба було якось елегантніше...

А якщо згадати усю ту бридоту, яка лилася у соціальних мережах, та перепалку, яка сталася між кандидатами під час програми «Право на владу» на каналі «1+1», то взагалі хочеться емігрувати на тиждень на якусь іншу планету...

«РОБОТА НАД ПОМИЛКАМИ»

Ще після оголошення екзит-полів першого туру Петро Порошенко сказав, що він отримав суворий урок від народу й буде «робити роботу» над помилками. Його слова примусили тоді посміхнутися. Що ж такого президент може зробити за три тижні (нині залишилось менше тижня), чого не зміг за п'ять років? Логіка де?

Та гарант не здавався. І почав роботу! Так, Петро Порошенко зустрівся з представниками громадських організацій. З коментарів самих активістів стало відомо, мовляв, Порошенко визнав, що така зустріч повинна була відбутися вже давно. Також він визнав дві основні помилки, яких припустився за останні роки: кадри та комунікації. А це, за словами

представників ГО, Порошенко підтримав перезавантаження САП і НАЗК, а також виступає за позбавлення Служби безпеки функції економічних розслідувань.

До речі, в ефірі програми «Свобода слова» на телеканалі ICTV глава держави знову визнав, що припустився помилок у кадровій політиці, і запевнив, що жодних близьких людей чи бізнес-партнерів більше не призначатиме на посади.

«Були очевидні помилки під час призначень. Я не називатиму прізвищ, але хочу звернути увагу на таке: жодних бізнес-партнерів, жодних близьких людей Петром Порошенком більше призначено не буде, поки він президент. Зокрема і під час другого терміну», — сказав гарант.

(Закінчення на стор. 2)

ДУЖЕ ХОЧЕТЬСЯ ЗАПИТАТИ У ПРЕЗИДЕНТА: ЩО ЙОМУ ЗАВАЖАЛО ОСТАННІ П'ЯТЬ РОКІВ РОБИТИ ТЕ, ПРО ЩО ВІН ГОВОРИТЬ ЗАРАЗ? АЛЕ Ж НЕМАЄ ВЖЕ ЧАСУ НА ДИСКУСІЇ, ВІН ГЕТЬ ВЕСЬ ВИЙШОВ! ТА Й В ПРИНЦИПІ НАСКІЛЬКИ МОЖНА ВІРИТИ НИНІШНІМ ОБІЦЯНКАМ, ЯКЩО ПОПЕРЕДНІ ЩЕ НЕ ВИКОНАНІ?



ВСЕУКРАЇНЬСЬКА СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА

НАША АДРЕСА В ІНТЕРНЕТІ: GAZETA.VV.COM

Рекомендована ціна
5 гривень

(Закінчення.
Початок на стор. 1)

А ще президент заявив, що закон про імпичмент потрібний і готовий до обговорення для напрацювання збалансованого документа.

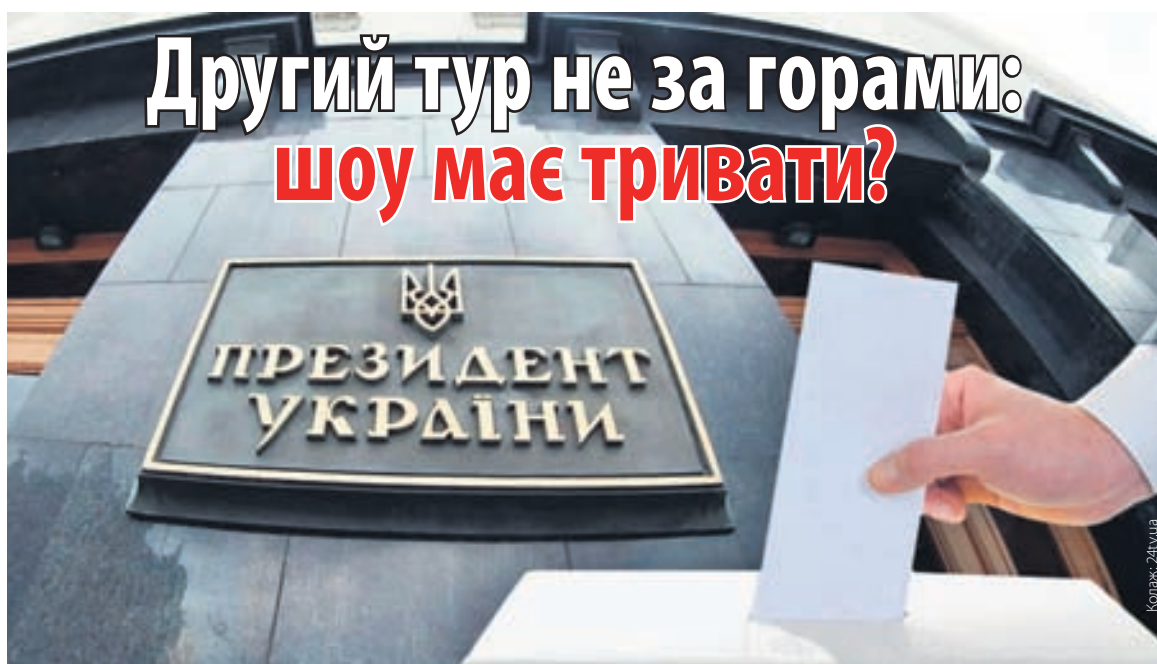
«Твердо переконаний, що закон про імпичмент потрібний. Так само, як і закон про тимчасові слідчі комісії. Впевнений, у парламенті має відбутися дискусія з цього приводу, і цей закон треба приймати як відповідальність президента у разі порушення ним Конституції, вчинення злочину... Хочу наголосити, що після прийняття Конституції у 1996 році ми за 23 роки навіть не наблизились до закону про імпичмент, і я є перший президент, який готовий вести дискусію з цього приводу», — сказав Порошенко.

Дуже хочеться запитати у президента: що йому заважає останні п'ять років робити те, про що він говорить зараз? Але ж немає вже часу на дискусії, він геть весь вийшов! Та й в принципі наскільки можна вірити нинішнім обіцянкам, якщо попередні ще не виконані?

Як вишенька на торті цієї «роботи над помилками» стало відсторонення від посади губернатора Одещини... Порошенко спочатку видав указ, мабуть, забувши, що не має права одноосібно, без Кабміну, звільняти керівників областей. Втім, уряд швидесенько підтвердив бажання гаранта.

Та у чому ж насправді річ? Що за поспіх? У ЗМІ багато писали про те, що це таке покарання за провал на виборах. Бо Порошенко взяв на Одещині усього 9,08%, тоді як Володимир Зеленський набрав 41,26% голосів виборців.

В основі конфлікту, ймовірно, — ситуація із виплатами одноразової допомоги мало-



22 КВІТНЯ МИ, НАЙІМОВІРНІШЕ, ВЖЕ БУДЕМО ЗНАТИ ІМ'Я ШОСТОГО ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ. І ЦЕ ШОУ ЗАКІНЧИТЬСЯ. ТА ПОЧНЕТЬСЯ НОВА БИТВА, МОЖЛИВО, НАБАГАТО ВАЖЛИВІША. І ХОЧЕТЬСЯ, ЩОБ ВОНА БУЛА ЗМІСТОВНОЮ, А НЕ СКАНДАЛЬНОЮ ТА БРУДНОЮ. АЛЕ ПРО ЦЕ, ЗДАЄТЬСЯ, МОЖНА ЛИШЕ МРІЯТИ

забезпеченим, яка видавалася по усій країні. Але вже звільнений глава Одеської ОДА Максим Степанов розповів, що вирішив відкласти виплати до закінчення виборчого процесу. Він мотивував це тим, що «вибір країни має бути чесним, без підкупу, без адміністративного тиску». Про це Степанов заявив у ефірі програми «Право на владу» на каналі «1+1». Петро Порошенко своєю чергою сказав, що не знав про дії Степанова.

«На жаль, я просто не знав, що Степанов відклав ці виплати. Якби я це знав, він був би звільнений раніше», — гнівався глава держави. Тут, як то кажуть, без коментарів.

Втім, штаб Порошенка все ж зробив одну роботу над помилками. Згадайте скандальні білборди з обличчями Порошенка та Путіна. Так от, після нищівної критики в експертному середовищі та ЗМІ обличчя російського президента чарівним чином зникло...

ЧИ Є У ВАС ПЛАН?

Володимир Зеленський — справжня темна конячка, і абсолютно незрозуміло, чого від нього можна чекати. Тим більше, що він постійно уникає спілкування з пресою. Втім, LIGA.net поспілкувалась із членами команди кандидата, й вони оприлюднили десять пер-

ших кроків Зеленського в разі обрання президентом. Ось декілька основних моментів.

Так, Володимир Зеленський планує запросити до нормандського формату Велику Британію та США. Він готовий за такої конфігурації до переговорів із РФ, але не з представниками терористичних організацій «ДНР» та «ЛНР». Також Зеленський має намір вивести з переговорного процесу Віктора Медведчука як посередника між Україною і Росією.

До речі, цікаво, що президент Порошенко (не сплигло й три роки) доручив СБУ переглянути доцільність участі Віктора Медведчука в гуманітарній групі зі звільнення українських

заручників... Просто дивина напередодні другого туру.

Та повернімося до плану дій Зеленського... Новообраний президент усуне конкуренцію між Міноборони і Генштабом. внесе кандидатури глав Міноборони, МЗС, СБУ та ГПУ... Прізвища нам озвучать до 19 квітня. Тож чекаємо з нетерпінням. Цікаво ж бо!

Окрім того, Зеленський просить Раду ухвалити пакет законопроектів про народо-владдя: йдеться про загальнонаціональні та місцеві референдуми, народні петиції, процедуру відкликання нардепів, імпичмент президента. Зеленський має намір за допомогою експертів, у тому числі й міжнародних, провести аудит держави.

А ось зовсім незрозумілий крок: нинішній кандидат у разі свого обрання обіцяє запровадити «секретний план» для Верховної Ради. Судячи з усього, це в тому разі, якщо співпраці з парламентарями не вийде. От тільки про що мова? Згідно з Конституцією України проводити дострокові вибори в останні шість місяців до кінця каденції ВР не можна...

А ще Володимир Зеленський обіцяє реформувати Адміністрацію президента й прибрати так званих кураторів...

Тож планів багато, а потенційний президент — один. Та ще й без політичного досвіду і підтримки в парламенті. Що ж, подивимось...

22 квітня ми, найімовірніше, вже будемо знати ім'я шостого президента України. І це шоу закінчиться. Та почнеться нова битва, можливо, набагато важливіша. І хочеться, щоб вона була змістовною, а не скандальною та брудною. Але про це, здається, можна тільки мріяти...

Яна ДЖУНГАРОВА

ДУМКА ЕКСПЕРТІВ

«Сьогодні люди обирають між поганим і незрозуміло яким»



Сергій БИКОВ,
політичний консультант,
голова аналітичного
центру ІНПОЛІТ.

«Аналіз-шоу — це виключно хайпова історія, яка принижує українську політику. До речі, у Верховній Раді був зареєстрований законопроект, який передбачав проведення медичного огляду для всіх кандидатів у президенти. Та він років зо два припадає пилюкою.

Чому Володимир Зеленський покликав президента на стадіон? Та просто він намагається витягнути Порошенка на свою територію, бо виграти дебати на традиційному полі гаранта буде складно. І, в принципі, ми бачимо, що загалом ця акція пішла на користь Зеленському, який більш ніж удвічі випереджає Порошенка у рейтингах.

Команда президента заявляє про роботу над помилками. Та жодних

конкретних дій ми не спостерігаємо. Для прикладу, ніхто з фігурантів корупційних скандалів не арештований. Тож у громадянського суспільства немає причин довіряти чинному президенту.

Натомість команда Зеленського розповіла про перші десять кроків вірогідного майбутнього президента. Це така собі основа. Але треба розуміти: Україна — парламентсько-президентська країна. І президент без узгодження з парламентом чи урядом може не так-то й багато... Зовсім скоро відбудуться парламентські вибори, за результатами яких вже і буде формуватися подальша політика держави.

Нині Володимир Зеленський практично не спілкується зі ЗМІ, і з точки зору політтехнологій це правильний крок. Кандидату необхідно навколо себе створити міф, щоб люди самі додумували риси, які йому, можливо, зовсім неприйнятні. До того ж якась конкретика може відсікти частину виборців. Тож нині розрив між кандидатами все збільшується. Сьогодні

люди обирають між поганим і незрозуміло яким».

«Зеленський — це концентрований символ помсти всій нинішній українській еліті»



Олег ПОСТЕРНАК,
кандидат історичних наук,
політтехнолог, керівник
«Центру політичної розвідки»:

«Нещодавно були оголошені результати соціологічного опитування, яке проводила група «Рейтинг». Тож серед тих виборців, хто визначився та буде голосувати у другому турі, 71,4% віддадуть свій голос за Володимира Зеленського, а 28,6% — за Петра Порошенка. Тож чи прийде, чи не прийде Зеленський на дебати 14-го, чи взагалі ігноруватиме дискусію, це на його підтримку аж ніяк не вплине.

Зеленський — це концентрований символ помсти всій нинішній українській еліті, яка довела Україну до

корупційної ручки. Люди хочуть змінити президента і курс країни. Хоча наш народ не завжди розуміє, що ми живемо в парламентсько-президентській республіці, де фігура прем'єра важливіша. До речі, Володимир Гройсман вже заявив, що залишається в будь-якому разі на своїй посаді.

Ще дещо стосовно дебатів. Я знаю, що Зеленський активно готується до дискусії, намагається по максимуму вникнути у стан справ. Та чи зможе він протистояти Порошенкові? Цього не знаю.

Нині Зеленський практично не дає інтерв'ю. І справа не в страху. Він медійна особа і не раз спілкувався з журналістами. Та його штаб обрав таку тактику. Менше меседжів, конкретики, маркування виборців — більше підтримки.

Що стосується «роботи над помилками» чинного президента Петра Порошенка: вона незадовільна, й нічого йому не принесе. Тож Петру Олексійовичу варто готуватися до наступної глави у своїй політичній біографії».

Юлія ТИМОШЕНКО: «Доступні кредити та єдиний податок дозволять селянам стати господарями на власній землі»



Фото Олександра ПРОКОПЕНКА

Держава повинна створити умови для розвитку малих і середніх сільськогосподарських фермерських підприємств, замість того щоб захищати інтереси великих латифундистів. Про це заявила лідер «Батьківщини» Юлія Тимошенко під час Всеукраїнського земельного форуму, який пройшов минулого тижня в Києві.

Юлія Тимошенко зазначила, що найвірогідніше президентом стане людина, яка у своїй програмі відкрито оголосила про відкриття ринку землі. Втім, це є неприпустимим до моменту створення всіх належних законодавчих умов для українських аграріїв. На думку політика, треба створити такі умови продажу земель сільськогосподарського призначення, які би були на користь аграріїв, що належать до категорії малих, середніх сільгоспдприємств та фермерських господарств. І це має бути єдина стратегія держави.

«Якщо вам хто-небудь скаже, що в цивілізованих країнах є вільний ринок землі, де хто завгодно прийде і купить землю, то це обман. Там преференції віддаються своїм сільгоспвиробникам. Виключно своїм!» — наголосила лідер «Батьківщини».

Юлія Тимошенко зауважила, що держава має створити в Україні просто унікальні умови з максимальними

преференціями для знову-таки середніх, малих сільгоспдприємств та фермерських господарств. Як це може бути реалізовано на практиці? Політик наголосила, що у нас може бути застосована французька модель поводження із землею сільськогосподарського призначення.

«Тобто ті люди, які працюють на землі, мають абсолютне, ексклюзивне право її придбати. Не пріоритетне, а ексклюзивне! Це можна зробити в розстрочку, держава створить для цього спеціальні фонди. Мова може йти також про кредити, але ні в якому випадку земля не може бути заставою. Треба мати страхові фонди, які страхують кредити, для того щоб земля в жодному разі не опинилася в руках банку. У сталих економіках, зі сталими банківськими системами таке можливо. Але в Україні йде безкінечний банкопад, який лише триватиме», — відзначила Тимошенко.

Також лідер «Батьківщини» обурилася високими кредитними ставками, які у нас існують: «Не може бути такого, щоб увесь світ давав кредити під 2–5%, а ми давали під 20%. Це засвідчує, що вся банківська система налаштована на те, щоб не дати українській економіці піднятися».

Окрім того, Тимошенко наголошує на необхідності введення єдиного податку на гектар.

Політик знову повернулася до можливого відкриття ринку землі, сказавши, що після виборів це може бути зроблене.

«Нам треба всім уважно спостерігати за їхніми руками у парламенті після зміни влади. Питання відкриття ринку землі — одне з ключових», — застерегла лідер «Батьківщини».

Саме тому, на її переконання, аграрії для захисту своїх прав мають взяти участь у парламентських виборах.

Юлія Тимошенко зауважила, що українські сільгоспвиробники повинні створити велике лобі у Верховній Раді України, яке «стане потужною системою захисту інтересів українських аграріїв і представлятиме середній аграрний клас». І команда «Батьківщини» готова долучитися до спільної боротьби на захист української землі.



Вадим ІВЧЕНКО: «Не можна позбавити країну національного скарбу»

Україна має забезпечити створення на законодавчому рівні цивілізованих європейських правил обігу сільськогосподарських земель, але чинна Верховна Рада не здатна на такий крок. Саме тому українські аграрії повинні йти на парламентські вибори, щоб створити у новому парламенті аграрне лобі для захисту власних інтересів, а команда «Батьківщини» підтримає їхні ініціативи. Про це в кулуарах Всеукраїнського земельного форуму сказав народний депутат від фракції «Батьківщина» Вадим Івченко.

За словами політика, «Батьківщина» прийшла на діалог із учасниками Всеукраїнського земельного форуму з чіткою позицією: відкриття ринку землі неприпустиме до створення зрозумілих і чітких правил обігу сільськогосподарських земель. Передусім слід встановити суттєві обмеження, які б унеможливили зловживання землею, а для цього слід надати можливість першочергового права на купівлю землі тим, хто живе і працює на базі фермерського господарства.

«Ми повинні зробити все для того, щоб прибрати від землі спекулянтів, адже земля має належати тим, хто на ній живе та працює. Тобто ринок землі слід запроваджувати в національних

інтересах. Задля того, щоб не позбавити Україну національного скарбу — української землі», — впевнений парламентар.

Вадим Івченко також повідомив, що команда «Батьківщини» завжди стояла на захисті інтересів українських аграріїв і підтримуватиме їх і надалі.

«Бачення команди «Батьківщини» завжди відповідало баченням українських аграріїв. Ми підписали Меморандум і договір про співпрацю, ведемо активний діалог, і всі озвучені на Форумі тези лідера «Батьківщини» Юлії Тимошенко відпрацьовані з аграрним сектором — виробниками і людьми, які живуть і працюють у сільській місцевості», — констатував Вадим Івченко.

«Без мирної та цілісної України не може бути мирної та цілісної Європи»

В Україні нині розпочинається новий політичний сезон. І на порядку денному є два найголовніші питання — чи збережеться статус-кво в системі управління державою і як повернути мир та цілісність наших територій. Про це говорила лідер «Батьківщини» Юлія Тимошенко під час 12-го Київського безпекового форуму «Невтомна хвиля: Стратегічний вибір України та Заходу».

«Як би не завершилася президентська кампанія і хто б не переміг, нічого миттєво не зміниться. І у нас буде багато важкої роботи. Тож наше завдання усім засукати рукава й почати працювати, щоб не допустити збереження статус-кво корупційних змов. Ми мусимо довести, що цю систему управління державою можна змінити. Хочу сказати, що і я, і наша команда робитимемо усе можливе для цього. Тому що для нас це не служіння черговому президенту, для нас це служіння Україні», — наголосила Юлія Тимошенко.

Політик нагадала, що її команда разом із сотнями експертів напрацювала фундаментальний документ — «Новий курс», який був розроблений не під вибори, а саме для того, щоб змінити систему.

Найважливіше питання наразі — встановлення миру та відновлення територіальної цілісності. Тимошенко нагадала, що нещодавно міністр закордонних справ Німеччини Гайко Маас в ООН зробив вагому заяву про те, що треба посилити дорожню карту щодо ядерного роззброєння. За словами лідера «Батьківщини», це дуже правильна мета. От тільки слід згадати про Україну, яка багато років тому відмовилась від ядерної зброї в обмін ні на що. І якщо нині не будуть виконані взяті перед нею міжнародні зобов'язання, не буде відновлена територіальна цілісність та встановлений мир, то ці дорожні карти виглядатимуть непереконливими.

«Тож я думаю, що наше питання має бути поставлене в контексті світового прагнення до демілітаризації. І тоді воно буде правильно вирішене. І зараз буде відкрито вікно можливостей, щоб посилити переговорні процеси й вийти на більш високий рівень... Без мирної та цілісної України не може бути мирної та цілісної Європи», — констатувала Тимошенко.

Разом із тим політик нагадала про важливість переходу до Будапештського переговорного процесу. Коли переговори проходять на рівні президентів та прем'єрів країн, які такі гарантії давали, — це вже принципово інша розмова, аніж та, що йде сьогодні.

«Після виборів президента буде відкрито вікно можливостей, але не надовго. Тож не можна втрачати жодного дня. Але разом із тим треба розуміти, що додатково до усіх дипломатичних переговорів, посилення армії, вступу України до НАТО наша найпотужніша зброя — правильне організоване заможне і щасливе життя в Україні!», — завершила Юлія Тимошенко.

Сторінку підготував Микола БИКОВ

Профільний комітет Верховної Ради порекомендував ухвалити зміни до Податкового кодексу авторства чинного гаранта, які припадали пилом і які передбачають заміну оподаткування прибутку підприємств на податок на виведення капіталу (ПнВК). Враховуючи те, що заміна оподаткування зафіксована в програмах обох двотурових кандидатів, складається враження, що команда президента намагається знайти нові меседжі, щоб достукатися до українців.

Основна ідея податку на виведений капітал полягає в наступному: прибуток, отриманий підприємством, не обкладається податком у 20% доти, поки він не виплачується власникам у вигляді дивідендів.

Ідею заміни податку на прибуток ПнВК давно мусували в експертному середовищі. Та й сам гарант періодично виступав за це. Так, у 2016-му Національна рада реформ на чолі із Порошенком затвердила запуск податку на виведений капітал із 1 січня 2018 року. Кабміну навіть доручено було підготувати відповідний законопроект. Але Мінфін не квапився, лише у березні 2017-го створив робочу групу, повільно працюючи над зауваженнями. І тільки у серпні законопроект потрапив до уряду, та далі не рухався. Строки впровадження ПнВК були зірвані. У вересні 2017 року гарант особисто переніс заміну податку на доходи оподаткування на виведення капіталу на 2019 рік.

Законопроект президента був поданий до парламенту як невідкладний у липні 2018 року. До профільного комітету «невідкладний» документ потрапив у листопаді 2018-го, при цьому текст держбюджету-2019 не враховував перехід на ПнВК. Далі комітет вирішив не виносити президентський законопроект до сесійної зали. А вже 5 грудня Порошенко направив за особистим своїм підписом, а також підписами голови Мінфіну, НБУ та Кабміну лист до МВФ, в якому зобов'язувався на

строк дії нової програми, тобто до лютого 2020 року, не замінювати податок на прибуток, не зменшувати будь-які податки чи надавати по них пільги.

Але тепер, забувши про те, що МВФ та Світовий банк виступили категорично проти податку на виведений капітал, керуючись виключно інтересами бізнесу, документ з подачі голови комітету Ніни Южаніної рекомендовано ухвалити в першому читанні. Було навіть висловлено сподівання, що це відбудеться 11 квітня. Але розгляд поправок мовного закону розбив такі амбітні плани напередодні другого туру виборів.

До податку на виведений капітал експертне середовище ставиться доволі неоднозначно. Його прихильники кажуть, що



«ТУРБОТА» про податок для обраних

капітал створить стимули для ділової активності. Адже підприємства зможуть не тільки модернізуватися, а й створювати додаткові робочі місця й підвищувати зарплати співробітникам, що в подальшому сприятиме збільшенню податкових надходжень до держбюджету.

У скептиків своя правда. Наприклад, у висновках Головного науково-експертного управління Верховної Ради чітко зазначено, що ініціатива заміни податку на прибуток ПнВК містить суттєві потенційні за параметрами та тривалістю дії бюджетні ризики. Так, за різними оцінками — як офіційними, так і експертними —

У кожній стороні свої аргументи і певний зиск. Наприклад, податок на прибуток наразі сплачують лише 5% українських компаній. Тому мало й середнього бізнесу такі новації від чинного президента та його опонента не стосуються. Але якщо ПнВК все ж буде запроваджений, тим самим великим компаніям, які виплачують дивіденди своїм акціонерам раз на декілька років, це буде дуже й дуже вигідно. Навряд чи вони опікуватимуться підвищенням зарплат, а ось зайві «копійки» їхнє серце точно зігріватимуть.

На жаль, заміна одного податку на інший не призведе до кардинальної реконструкції системи, яка вже давно цього потребує. Прикро, що обидва двотурові кандидати не розуміють головного: потрібно розробити якісно нову податкову політику разом із бізнесом. Учасників фінішної прямої президентських перегонів цікавить ефектна обгортка ПнВК, якою вони махають перед виборцями, як морквиною перед мордою віслюка...

Олена САФОНОВА

ЩОРІЧНІ ВТРАТИ ДЕРЖКАЗНИ У ПЕРШІ РІК-ДВА ПІСЛЯ ЗАПРОВАДЖЕННЯ НОВОГО ПОДАТКУ СТАНОВИТИМУТЬ ВІД 20 ДО 100 МЛРД ГРН. У ВІДНОСНОМУ ВИМІРІ ЙДЕТЬСЯ ПРО ВТРАТИ БЮДЖЕТНОГО РЕСУРСУ В МЕЖАХ 2–11% ВІД ДОХОДНОЇ ЧАСТИНИ ДЕРЖБЮДЖЕТУ

завдяки ПнВК буквально за декілька років можна буде легко та безболісно наповнити держказну. Адже за рахунок масштабного виходу з тіні підприємств, яким вже не буде вигідно приховувати свої прибутки, за рік можна «відбілити» близько 200 млрд грн. Упродовж п'яти років цей податок дозволить залучити 500–600 млрд грн інвестицій.

Експерти також стверджують, що податок на виведений

А ще зміна оподаткування дозволить спростити ведення бізнесу, скоротити видатки платників податків, запровадити ефективні механізми адміністрування (мова йде про автоматизований аналіз податкової інформації й інтелектуальну перевірку з використанням інформтехнологій тощо), ну і, звичайно, створить умови для детінізації бізнесу, якому більше не доведеться занижувати рівень своїх доходів.

щорічні втрати держказни у перші рік-два після запровадження нового податку становитимуть від 20 до 100 млрд грн.

У відносному вимірі йдеться про втрати бюджетного ресурсу в межах 2–11% від доходної частини держбюджету, або 24–122% від надходжень від податку на прибуток підприємств (за показниками 2018 р.). Що ж до тривалості дії такого ризику, то у цьому питанні існує повна невизначеність.

ДУМКА ЕКСПЕРТА

«Запровадження ПнВК у наших реаліях нагадує встановлення склопакетів у напівзруйнованій будівлі»



Олексій КУЧ,
фінансовий експерт.

«Актуалізація теми запровадження податку на виведений капітал (ПнВК) відбувається через певний інтелектуальний вакуум у плані пропозицій цікавих економічних ідей у обох кандидатів, які потрапили до другого туру. Його презентують як чарівну пігулку, від запровадження якої відразу ж усім буде щастя. І рішення профільного комітету ВР щодо ухвалення змін до Податкового кодексу відіграли свою роль. Це дозволяє одному з кандидатів почуватися реформатором і взяти ПнВК на свій передвиборчий щит, а далі забути про законопроект ще надовго.

Проте цей меседж не спрацював щодо підприємців, 90% з яких не сплачують податок на прибуток. Фактично ж запровадження ПнВК стане подарунком

від держави на суму до 1,5 млрд євро лише для десятка великих компаній.

Крім того, заміна податку на прибуток, який у структурі доходів держбюджету складає близько 100 млрд грн, на ПнВК призведе до втрати надходжень. Наразі податок на прибуток сплачують держкомпанії, компанії з іноземним капіталом та великі фінансово-промислові групи. Законопроект передбачає залишити податок на прибуток для держкомпаній, що дозволить скоротити фіскальні втрати на 50 млрд грн. Але фактично при застосуванні податку на виведений капітал бюджетний дефіцит подвоїться, що намагатимуться виправити посиленням фіскального навантаження на населення, в тому числі за рахунок збільшення ПДВ до 23%.

ПнВК застосовується в Грузії, Естонії, Литві тощо, які загалом роблять акцент на малому й середньому бізнесі. Нацбанк Естонії вже констатує, що у 2018–2019 роках країна почала програвати конкурентну боротьбу з Фінляндією

щодо притоку інвестицій, де існує звичайний податок на прибуток. Звісно, в перший рік запровадження Естонією ПнВК туди кинулися інвестори з метою використання цього податку як інструменту податкової оптимізації. Після врегулювання деяких моментів потік напівфіктивних інвесторів впав десь на 90%. Це свідчить про те, що за допомогою податку на виведений капітал неможливо залучати реальні інвестиції.

Україна ж потребує системних інвестицій. Умовно кажучи, нам потрібно, щоб тут відкривали своє виробництво «Самсунг» чи «Шкода». Системному інвестору цікавий прибуток, дивіденди, розвинений фондовий ринок, на якому можна котувати акції своїх підприємств, підвищувати їхню капіталізацію та долучати міноритарних акціонерів. А ПнВК фактично демотивує компанії-емітенти виплачувати дивіденди й перерозподіляти їх міноритарним акціонерам.

Податок на виведений капітал є одним із гвинтиків механізму швейцар-

ського годинника. При його запровадженні необхідна інша якість фіскальної служби. Бо через цінні папери та нерухомість можна спокійно виводити в офшори капітал, не сплачуючи жодних податків і називаючи це інвестуванням.

Також потрібно мати ефективну та швидко працюючу судову систему, тому що в перший рік суди будуть завалені позовами від фіскальної служби щодо визнання тих чи інших операцій не інвестуванням, а виведенням капіталу. Це може призвести до судового блек-ауту.

Тому запровадження ПнВК у наших реаліях нагадує встановлення склопакетів у напівзруйнованій будівлі, яка стоїть на гнилому фундаменті. Нам потрібно міняти всю «споруду», робити якісний «фундамент». Україна потребує комплексної податкової реформи. Потрібно визначити консенсусну точку податкового навантаження, яку можна визначити лише в результаті діалогу з бізнесом».

Здобуття вищої освіти в Україні стає дорогим задоволенням, яке не кожній родині по кишені. І хоч вже давно спостерігається відтік студентів до країн-сусідів, Міністерство освіти та науки на виконання прикінцевих положень держбюджету–2019 розробляє постанову, згідно з якою вартість контрактної форми навчання за найбільш популярними спеціальностями з 2020 року суттєво збільшиться.

Проект постанови Міносвіти оприлюднено ще в лютому, і на початку березня мало б завершитися обговорення документа. Але враховуючи резонансність нормативного акта, робота над ним триватиме і в квітні.

Документ пропонує встановити мінімальну вартість навчання контрактників, виходячи із середніх видатків вишу на навчання одного студента на умовах державного чи регіонального замовлення. У вартість навчання входять зарплати викладачів пропорційно чисельності студентів, оплата за «комуналку» тощо. За даними МОН, у 2018 році навчання одного бюджетника (без стипендіального фонду та виплат дітям-сиротам) складало близько 39 тис. грн. А ось вартість року навчання на контрактній основі в багатьох ВНЗ є значно нижчою й в середньому складає 15–20 тис. грн, хоча на таких студентів витрачаються ті ж ресурси.



Контракт за ціною золота

менеджмент, маркетинг та банківську справу. Всього у переліку 34 спеціальності з 29 галузей знань.

У проекті постанови передбачається, що індикативна собівартість зменшується для вечірньої форми здобуття освіти на 25%, для заочної та дистанційної форм — на 50%, а також збільшується на 30% для освітнього ступеня магістра. Тобто тих, хто хоче опанувати престижну спеціальність, але на стаціонарне навчання не має достатньо коштів, міністерство ненав'язливо запрошує на заочну чи дистанційну форми освіти.

Запровадження однакової мінімальної суми контрактного навчання, на

секретом, що в регіональних закладах навчання бюджетника значно дешевше. Звідси й розбіжності в ціні. Наприклад, у КНУ ім. Шевченка рік навчання на економічному факультеті коштує в середньому 33 тис. грн, а в Харківському національному університеті — 10,5 тис. грн. У Ніжинському держуніверситеті ім. М. Гоголя рік навчання на економіста коштує трохи більше 10 тис. грн. А у Львівському національному університеті ім. І. Франка навчання на такому ж факультеті в залежності від обраної спеціальності коштує від 9805 до 20551 грн на рік.

Відповідно, такі виші могли б залишити більш адекватні ціни для регіону. Встановлення ж єдиної мінімальної ціни на навчання за контрактом змусить ВНЗ суттєво збільшити його вартість, що буде не по кишені багатьом українським родинам попри райдужні сподівання урядовців щодо істотного зростання доходів населення.

Уніфікація вартості контрактного навчання також може призвести до того, що деякі регіональні виші з року в рік навчатимуть менше студентів, що спричинить зменшення фінансових можливостей університетів й академій. Відповідно, таким вишам доведеться зменшувати витрати, в тому числі за рахунок скорочення педагогічного складу та урізання їхніх зарплат. Про якість освіти, яка нині є, м'яко кажучи, не найкращою, в такому разі й говорити не варто.

Не виникає сумнівів, що рано чи пізно ця постанова буде ухвалена. Тому в абітурієнтів вибір такий: або гарно навчатися й поступати на бюджет, якщо пощастить, навіть на омріяну спеціальність. Але враховуючи скорочення держзамовлення на популярні факультети, це буде доволі важко. Другий варіант — йти на спеціальність, яка не подобається, але де шанс вступу на бюджет більший, а вартість контракту доступніша. Третій варіант — моніторити закордонні виші та вартість навчання там. І четвертий — не гаяти часу в 11-му класі, а йти до коледжу, отримувати там професію, а далі як вже піде. Адже освіта в Україні — вічний експеримент.

Аріна МАРТОВА



МІНОСВІТИ ПРОПОНУЄ З 2020 РОКУ ВСТАНОВИТИ МІНІМАЛЬНУ ВАРТІСТЬ КОНТРАКТУ ЗА ПОПУЛЯРНИМИ СПЕЦІАЛЬНОСТЯМИ НА РІВНІ 60% ВИДАТКІВ НА НАВЧАННЯ ОДНОГО БЮДЖЕТНИКА, У 2021 РОЦІ ІНДИКАТИВНА СОБІВАРТІСТЬ БУДЕ ВЖЕ НА РІВНІ 70% І ДОСЯГНЕ 80% З 2022 РОКУ

Тому міністерство пропонує з 2020 року встановити мінімальну вартість контракту за популярними спеціальностями на рівні 60% видатків на навчання одного бюджетника, у 2021 році індикативна собівартість буде вже на рівні 70% і досягне 80% з 2022 року.

«Пощастить» платити більше тим, хто хоче стати журналістом, політологом, економістом, психологом, дизайнером, архітектором, соціологом, правознавцем, ветеринаром, стоматологом чи педіатром. Індикативна собівартість контракту буде застосовуватися й до тих, хто опанує будь-яку мову за винятком української та мови кримськотатарського народу. Також підвищення стосуватиметься абітурієнтів, які обериють для себе міжнародні відносини, готельно-ресторанну справу й туризм,

думку МОНівців, дозволить позбавитися демпінгу з боку вишів, які пропонують опанувати популярні спеціальності за більш прийнятними для українських родин цінами. Але тут ще бабця надвоє ворожила. Адже проект постанови стосуватиметься тільки державних та регіональних вишів. Відповідно, приватні університети й академії зможуть обрховувати таку вартість контракту, яку вважатимуть за потрібне.

Зрозуміло, що регіональним ВНЗ є про що турбуватися. Адже, з одного боку, в проекті документа йдеться про обрахування середньої вартості утримання студента-бюджетника для кожного конкретного вишу, а з іншого — Кабмін вимагає ввести мінімальну ціну контракту, однаковою для всіх ВНЗ. Виходить певне протиріччя, адже не є

З ОДНОГО БОКУ, В ПРОЕКТІ ПОСТАНОВИ ЙДЕТЬСЯ ПРО ОБРАХУВАННЯ СЕРЕДНЬОЇ ВАРТІСТІ УТРИМАННЯ СТУДЕНТА-БЮДЖЕТНИКА ДЛЯ КОЖНОГО КОНКРЕТНОГО ВИШУ, А З ІНШОГО — КАБМІН ВИМАГАЄ ВВЕСТИ МІНІМАЛЬНУ ЦІНУ КОНТРАКТУ, ОДНАКОВУ ДЛЯ ВСІХ ВНЗ. ВИХОДИТЬ ПЕВНЕ ПРОТИРІЧЧЯ, АДЖЕ НЕ Є СЕКРЕТОМ, ЩО В РЕГІОНАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ НАВЧАННЯ БЮДЖЕТНИКА ЗНАЧНО ДЕШЕВШЕ

Перший раз у перший клас

У квітні школи розпочали приймати заявки на зарахування малечі до першого класу. Цей процес триватиме до кінця травня. І, судячи з усього, батькам багатьох потенційних «гризунів науки» доведеться понервувати. Адже в Україні другий рік поспіль першачки йдуть до шкіл «за пропискою».

Нагадаємо, минулого року Міносвіти під благородним приводом скасування конкурсів та співбесід при зарахуванні до першого класу запровадило систему гарантованого прийому до шкіл дітей, які проживають чи зареєстровані на території обслуговування школи.

У кожному місті є перелік будинків, які закріплені за певним учбовим закладом. Але минулого року мешканці новобудов часто стикалися з тим, що місцеві органи освіти їхні багатопокерхівки не закріпили за жодною зі шкіл.

Мешканці містечок — супутників мегаполісів, де також йде активна забудова, наразилися на іншу проблему. В їхніх містечках банально бракувало учнівських місць, а закон зобов'язує приймати всіх закріплених за школою дітей. Директорам довелося якнайшвидше створювати додаткові класи та переводити середні та старші класи на навчання у декілька зміш.

На жаль, нових шкіл за рік не стало відчутно більше, а прийом відбудеться за тими ж правилами. Тому проблеми залишаться ті самі.

Звичайно, для тих, хто не хоче відвідувати найближчу школу, є можливість спробувати влаштуватися до іншої. Але це можливо лише за умови, що станом на 3 червня залишаться вільні місця після зарахування першачків за пропискою. У разі, якщо претендентів на вакансії забагато, сліпе жеребкування визначить щасливчика.

Але намагання потрапити до школи не за пропискою може обернутися додатковими проблемами і стресом. Адже якщо дитину не зарахують до жодної школи методом жеребкування, її скерують до учбового закладу, де залишилися вільні місця. І це вже може бути далеко від дому, і не факт, що там забезпечать належну якість освіти.

А ось кому можна не переживати щодо зарахування, то це діткам, чії брати чи сестрички навчаються в обраній школі. Також правом першочергового зарахування користується й малеча, чії батьки працюють у школі.

До школи потрібно подати заяву, копію паспорта того з батьків, хто написав заяву, копію свідоцтва про народження дитини, оригінал медичної довідки та документ, що підтверджує місце проживання, якщо першокласник не зареєстрований. Тимчасово переміщеним особам до пакету документів потрібно додати витяг із довідки про перереєстрацію.

У Міносвіти пояснюють, що батькам, які зареєстровані в інших містах, а проживають, наприклад, у Києві, можна подати будь-який офіційний документ, що засвідчує проживання в столиці. Це може бути договір оренди, документ, що засвідчує право власності на житло, договір купівлі-продажу майна, довідка про проходження служби чи акт обстеження умов проживання або матеріально-побутових умов. Також підійде будь-який інший офіційний документ, що підтверджує місце проживання дитини чи одного з її батьків.

Барвара ПОЛУНИЧНА

Рамзан Кадіров за мовчазної згоди Путіна продовжує розширяти межі Чечні за рахунок сусідніх республік. Присвоювання ласих земель Інгушетії йому виявилось замало. Тепер за таким самим сценарієм «уточнення кордонів» він вирішив прихопити й частину території Дагестану. Схоже, його не турбують протести з боку мешканців постраждалих республік. Адже в Інгушетії їх наразі вдалося погасити шляхом силового розгону мітингу росгвардійцями та арештів активістів.



Розширення Чечні за рахунок сусідів

Нагадаємо, восени минулого року народ Інгушетії два тижні протестував проти підписання угоди між Кадіровим й Юнус-Беком Євкуровим щодо так званого закріплення адміністративних кордонів між республіками. І хоч Конституційний суд Інгушетії став на бік мітингарів, крапку в цьому питанні поставив Конституційний суд РФ, визнавши законність документа. Люди розійшлися по домівках, і чергова хвиля протистояння відбулася вже наприкінці березня цього року. Народ намагався опротестувати нову редакцію закону про референдум, з якої «випадково» зник найважливіший пункт про затвердження адміністративних кордонів за допомогою республіканського плебісциту.

Також інгуші вимагають відставки Євкурова і його уряду. Але очільнику республіки зовсім не хочеться розпрощатися з владою, тому силовий розгін протестувальників, мабуть, здавався генералу-десантнику єдиним виходом із ситуації.

Але вийшло якось незручно — адже на бік народу стали місцеві силовики, які відмовилися виконувати злочинні накази. Правда, «непокірний» полк ППС був швидко розформований, а росгвардійців-інгушів затягли по допитах. Проте декілька спроб розгону, в тому числі під час ранкового намазу, все ж були — постаралися силовики, завезені з інших регіонів. Вони ж проводили обшуки в активістів, а також перевірки зареєстрованої зброї й масово вилучали її. Не без їхньої «допомоги» відбувалися арешти учасників акції протесту, в тому числі старійшин й голів тайпів.

З одного боку, це влучний хід влади, адже таким чином вона намагалася обезголови-

ти протест. Але одночасно це помилка, яка може стати для Євкурова фатальною. Бо саме старійшини зазвичай стримували молодь. Так, Ахмед Барахоев, якого арештували на 10 діб і який на знак протесту оголосив голодування, навіть у тюрмі закликав інгушів не порушувати закон і не влаштовувати заворушення. Але розчарування від незавершеності протесту та образливі дії влади щодо старійшин можуть призвести до нових заворушень зі значно вищим ступенем загострення. Тим більше, що боротьба проти такої нахабної несправедливості, коли на угоду Кадірову в найменшій республіці РФ віддали майже десяту частину території, об'єднала всіх.

Здавалося б, після цих подій Рамзан Ахматович дещо стримає свої загарбницькі апетити. Але ні. Буквально під час протестів у Інгушетії Чечня без узгодження із Дагестаном привласнила собі частину Кизлярського району і поставила цю земельну ділянку на свій кадастровий облік, не чекаючи офіційного узгодження кордонів між республіками.

Раніше на оновленій мапі вочини Кадірова окрім віджатих інгушських територій з'явилася й частина Ботліхського району Дагестану. Мова йде про землі біля озера Кезеной-Ам, навколо яких точився територіальний спір між республіками. Ще Чечня претендує на ділянку Гумбе-

РОЗЧАРУВАННЯ ВІД НЕЗАВЕРШЕНОСТІ ПРОТЕСТУ ТА ОБРАЗЛИВІ ДІЇ ВЛАДИ ЩОДО СТАРІЙШИН МОЖУТЬ ПРИЗВЕСТИ ДО НОВИХ ЗАВОРУШЕНЬ ЗІ ЗНАЧНО ВИЩИМ СТУПЕНЕМ ЗАГОСТРЕННЯ

тиського району Дагестану. Також Кадіров зазіхає й на частину Цумадинського району. І хоч парламент Дагестану намагається боротися із загарбництвом Чечні, є велике побоювання, що віджим таки відбудеться. На допомогу Кадірову за потреби прийде сумнозвісний Конституційний суд РФ та силовики.

І все це відбувається з мовчазної згоди Путіна, який, щоб догодити Рамзану Ахматовичу, і далі закриватиме на це очі. Складається враження, що він не буде протестувати, коли Кадіров далі зазіхне на території Північної Осетії чи навіть на частину Краснодарського краю. Виглядає так, що і Путін, і сам Кадіров впевнені у своєму праві сили, сподіваючись, що придушуть будь-який бунт. Але якщо запалає в протестах Північний Кавказ, який насправді не залякати силовиками, то може запалати і вся Росія, де ступінь незадоволення владою дедалі зростає.

Антоніна МІРОШНИЧЕНКО

БУКВАЛЬНО ПІД ЧАС ПРОТЕСТІВ У ІНГУШЕТІЇ ЧЕЧНЯ БЕЗ УЗГОДЖЕННЯ ІЗ ДАГЕСТАНОМ ПРИВЛАСНИЛА СОБІ ЧАСТИНУ КИЗЛЯРСЬКОГО РАЙОНУ І ПОСТАВИЛА ЦЮ ЗЕМЕЛЬНУ ДІЛЯНКУ НА СВІЙ КАДАСТРОВИЙ ОБЛІК, НЕ ЧЕКАЮЧИ ОФІЦІЙНОГО УЗГОДЖЕННЯ КОРДОНІВ МІЖ РЕСПУБЛІКАМИ



Світова організація торгівлі (СОТ) в транзитній суперечці між Україною та РФ стала на бік Росії. Попри можливість оскаржити рішення третейської групи Організації, наша країна зазнала суттєвого іміджевого удару.

Предметом суперечки стала заборона Росією наприкінці 2015 року використання автомобільних та залізничних транзитних маршрутів через українсько-російський та білорусько-російський кордони для перевезення українських товарів до Казахстану, Киргизстану, Таджикистану, Туркменістану, Узбекистану та Монголії.

Битва за транзит

На момент подачі позову до СОТ Мінекономрозвитку України оцінило щорічні втрати від заборони на транзит російською територією українських товарів лише до Казахстану та Киргизстану в 400 млн доларів. Такі дії РФ протирічать принципам вільної торгівлі, тому цілком логічно, що наша країна намагалася оскаржити їх й відновити найкоротші шляхи транспортування товарів до Середньої Азії, подавши відповідний позов до Органу вирішення спорів у СОТ.

У фінальній доповіді по справі DS512 «Росія — Заходи, що стосуються транзитних перевезень», СОТ зазначає, що Україна у своїх претензіях представила дії РФ як звичайну торгівлю суперечку, навіть не вказуючи, що транзитні обмеження з боку Кремля були застосовані на тлі загострення відносин між країнами.

Росія, своєю чергою, керуючись статтею XXI ГАТТ (Генеральної угоди з тарифів і торгівлі) пояснювала факти заборони питаннями національної безпеки, необхідними для

захисту своїх основних інтересів. Не забули там і про введення антиросійських санкцій. У контексті нацбезпеки РФ навіть намагалася довести, що СОТ не уповноважена розглядати такі питання. Тим не менш арбітри Організації розглянули цю справу. І, на жаль, фінальне рішення було не на користь України. Тим не менш експерти СОТ зазначають, що дзеркальні торгові санкції, ембарго і обмеження на валютних ринках, якими наша країна протидіє російській агресії в торговельних відносинах, є виправданими.

Більше того, розгляд наших претензій став першим випадком в історії СОТ, коли позов був повноцінно розглянутий третейською групою Органу з вирішення спорів. І це рішення матиме значення для держав — членів Організації. Адже тепер, щоб посилатися в торгових суперечках на інтереси національної безпеки, державам потрібно довести об'єктивну надзвичайність ситуації й сумнінність при введенні заходів,

яку треба розуміти як спрямованість заходів на захист інтересів безпеки, а не уникнення зобов'язань у сфері торгівлі.

З іншого боку, не виключено, що різні групи впливу, зацікавлені у введенні протекціоністських заходів, будуть підштовхувати свої уряди до надання будь-якому міжнародному конфлікту статусу надзвичайної обставини, щоб виправдати торгові обмеження. У такому разі тенденція щодо відходу держав від СОТ на користь розвитку регіональних об'єднань лише посилиться.

Зрозуміло, що для України це доволі відчутна іміджева втрата, яку пропагандистська машина країни-агресора використає у своїх інтересах. З іншого боку, російське лобі у міжнародних організаціях досі доволі потужне. Однак навіть йому можна протистояти, що продемонструвала наша делегація в ПАРЄ, яка не допустила послаблення санкційного тиску на РФ. І це наочно доводить, що грамотна та наполеглива боротьба приводить до перемоги.

Катерина МІЦКЕВИЧ



ПОЗОВИ ПО МН17: Великі перепони на шляху до покарання винних

Родичі загиблих пасажирів «Боїнга 777», збитого 17 липня 2014 року, не пов'язують всі свої надії притягти до відповідальності причетних до трагедії тільки з міжнародним розслідуванням, яке триває в Нідерландах. Вони йдуть й іншими шляхами у спробах домогтися покарання винних.

До суду у Нью-Йорку 4 квітня був поданий позов до «Сбербанка», банку ВТБ, а також фінансових компаній Western Union і MoneyGram. Рідні громадянина США Куїнна Лукаса Шенсмена, що летів рейсом МН17, звинуватили фінансові інститути в проведенні грошових переказів проросійським сепаратистам у «ДНР». Саме з території, контрольованої самопроголошеною республікою, був здійснений пуск ракети, яка збила «Боїнг 777» авіакомпанії Malaysia Airlines, — у цьому впевнена міжнародна група слідчих під керівництвом Нідерландів.

Позивачам доведеться подолати складну перешкоду, оскільки суд відбувається у США, а два з банків-відповідачів працюють у Росії.

«Верховний суд США різко обмежив екстратериторіальну дію американського права (тобто за межами США. — Ред.)», — сказав DW професор Маттіас Леман, керуючий директор Інституту міжнародного приватного права з Боннського університету. Але є винятки, наприклад, закон про боротьбу з тероризмом, ухвалений у 1992 році, на нього і посилаються родичі загиблого. «Позови, які спираються на такі закони, можуть бути застосовані екстратериторіально», — пояснює Леман. Інше питання, що закон антитерористичний, і судді повинні погодитися з тим, що атака на літак була актом тероризму.

Ще складніше довести зв'язок між збитим «Боїнгом» і фінансовими операціями того ж «Сбербанка» або Western Union, зауважив в інтерв'ю DW доцент кафедри міжнародного права на юридичному факультеті Оксфордського університету Антоніус Цанакопулос: «Суд вимагатиме доведення причинного зв'язку між роботою банків і конкретним злочиним... Нарешті, суд у США повинен встановити, що діяння російського банку в принципі підпадають під його юрисдикцію».

Також 4 квітня Європейський суд із прав людини передав Росії дві скарги: «Айлей та інші проти Росії» і «Енглін та інші проти Росії». Колективні позови подані від імені 380 родичів жертв катастрофи МН17. Позивачі з Німеччини, Австралії, Нідерландів, США та інших країн звинувачують Росію в порушенні права жертв на життя, а також у тому, що російська влада зробила недостатньо для того, щоб розслідувати обставини злочину.

Росія підтвердила отримання скарги і пообіцяла направити в ЄСПЛ свою позицію до початку осені. Свою причетність до трагедії влада РФ заперечує. Глава міжнародної практики групи «Агора» Кирило Коротеев вважає, що у випадку з позовами по МН17 у Страсбурзі головне питання полягає в тому, «як ЄСПЛ буде ухвалювати рішення при повній відсутності російського розслідування, якщо основні

докази («Бук») у справі можуть знаходитись на території РФ?»

Антоніус Цанакопулос, навіки впевнений, що подібна практика у Страсбурзького суду є: «Залежить від доказів, які вони зможуть надати». Він нагадав, що ЄСПЛ притягнув Велику Британію до відповідальності за дії в Іраку: «Чому? Тому що в Іраку були британські війська. А Туреччину притягли до відповідальності за дії на Кіпрі». Головне завдання позивачів, за словами Цанакопулоса, — довести те, що Росія мала «ефективний контроль» на сході України і що слід говорити про розширення її юрисдикції на цій території.

Процедура для ведення подібних справ у ЄСПЛ цілком відпрацьована, вважає і професор Франк Майер, керівник кафедри кримінального та міжнародного кримінального права в Цюрихському університеті: «Вже був ряд процесів, у яких ЄСПЛ мав справу з відповідачами, не налаштованими на співпрацю».

«Зараз в ЄСПЛ діє юридичний принцип правозастосування, згідно з яким усі країни, що ратифікували Європейську конвенцію про захист прав людини і основних свобод, колективно відповідають за захист прав людини», — сказав Майер DW. Звідси випливає, що незалежно від місця злочину і причетності держави виникає обов'язок надавати один одному правову допомогу в розслідуванні. «Як мінімум цей процесуальний обов'язок був однозначно і явно порушений», — підсумував Франк Майер.

Михайло БУШУЄВ
Deutsche Welle, Німеччина
(Матеріал публікується зі скороченнями)

Венесуела всюди

Останніми місяцями здавалося, що режим президента Венесуели Ніколаса Мадуро, який здобув свою посаду в результаті фальсифікації виборів, не витримає тиску об'єднаної демократичної опозиції. Однак зараз він, очевидно, знову відчуває себе досить сильним для атаки.

Хуан Гуайдо, якого демократично-правочинний парламент оголосив тимчасовим президентом країни, минулого тижня був позбавлений депутатської недоторканності так званими Національними установчими зборами, і це стало небезпечним знаком. Цей орган є складовою силового апарату Мадуро, він був створений у 2017 році з метою позбавити влади обраний парламент.

І хоча нині малоімовірно, що прихильники режиму Мадуро почнуть відкрито застосовувати силу проти масових демонстрацій і лідерів опозиції, проте вони, мабуть, роблять ставку на інструмент, який може виявитися більш ефективним: не відступати, поки у демократичного руху повстанців не закінчаться сили чинити опір.

Прихильники Мадуро знову займають більш-менш міцні позиції — в основному завдяки тому, що безперервно отримують підтримку від кількох антизахідних авторитарних держав. Росія, Китай, Куба і Іран, схоже, нізащо не погодяться

можливість збройного вторгнення у Венесуелу Вашингтона і його союзників у Латинській Америці.

У будь-якому разі пряме військове втручання з боку США дуже малоімовірно... Але розрахунок на те, що економічний тиск рано чи пізно призведе до краху режиму, може стати трагічною помилкою. Можливо, зростаюче зубожіння цілком грає на руку режиму. Адже чим значніша та частина венесуельського суспільства, що занурена в процес забезпечення власного виживання на чисто фізичному рівні, чим серйозніша загроза знекровлення країни через опозиції підтримувати мобілізацію мас на нинішньому рівні. Режим Мадуро, навпаки, попри американські санкції може залишатися на плаву завдяки експорту нафти в Китай та Індію, а також прибутку від наркобізнесу, до якого він причетний, про що свідчать вагомі докази. Залучення воєначальників до корупційних справ режиму зводить нанівець надію, що вони відвернуться від Мадуро.

Історичний досвід показує, що готові на все представники диктаторського режиму примудряються зберегти свою владу навіть ціною економічного спустошення власних країн за умови чіткої роботи репресивного апарату і впевненості в підтримці з боку могутніх авторитарних держав. Прикладами є Північна Корея, Куба та Іран. Їхній секрет у тому, що їм байдуже до благополуччя власних громадян, поки при владі на місцях є достатня кількість ставників, які отримують вигоду від розграбування країни.

Якщо повстання демократичних сил у Венесуелі знає зазнає краху, це стане важким ударом для демократії в глобальному масштабі. Адже на світовому рівні їй протистоїть новий вид авторитаризму, окремі прояви якого можуть відрізнятися, однак їх об'єднує спільна мета: порушити глобальну перевагу західних ліберальних демократій і в кінцевому підсумку повністю їх знищити...

Щоб запобігти зміцненню влади Мадуро, недостатньо санкцій проти венесуельського режиму. Необхідно значно підвищити ступінь політичного та економічного тиску на ті держави, які надають йому підтримку...

Ріхард ХЕРЦИНГЕР
Die Welt, Німеччина
(Матеріал публікується зі скороченнями)



залишити свій форпост у двох кроках від США.

Вкотре Захід недооцінив рішучість Кремля — головного постачальника зброї венесуельському режиму, — готового змагатися з ним на будь-якій території, де той виявляє свою слабкість і не вживає цілеспрямованих дій. Недавнє прибуття до Венесуели російських військових наочно це підтвердило. 99 солдатів, про яких тут йдеться, — це, звичайно, не армія вторгнення. Кремль взагалі навіряд чи розраховує на відкрите військове протистояння зі США на території Венесуели. Але демонстративна військова присутність Росії тут, що включає в тому числі розміщення стратегічних бомбардувальників-ракетоносців, значно знижує поріг, за яким відкривається

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД ІЗ ПРАВ ЛЮДИНИ ПЕРЕДАВ РОСІЇ ДВІ СКАРГИ: «АЙЛЕЙ ТА ІНШІ ПРОТИ РОСІЇ» І «ЕНГЛІН ТА ІНШІ ПРОТИ РОСІЇ».
КОЛЕКТИВНІ ПОЗОВИ ПОДАНІ ВІД ІМЕНІ 380 РОДИЧІВ ЖЕРТВ КАТАСТРОФИ МН17. ПОЗИВАЧІ З НІМЕЧЧИНИ, АВСТРАЛІЇ, НІДЕРЛАНДІВ, США ТА ІНШИХ КРАЇН ЗВИНУВАЧУЮТЬ РОСІЮ В ПОРУШЕННІ ПРАВА ЖЕРТВ НА ЖИТТЯ

У світі супергероїв поповнення! Шазам, цей кремезний чолов'яга, може скласти конкуренцію Супермену, Залізній людині й навіть Торі! Зустрічайте іронічного і невгамовного героя, якого зіграв Закарі Лівай у фільмі від DC Comics під назвою «Шазам!».

...1974 рік. Хлопчик на ім'я Тадеуш Сівана (Ітан Пуджотто) їде в машині разом із батьком і старшим братом, граючи з кулею пророкувань. Раптово всередині кулі загоряються загадкові символи, і Тадеуш чарівним чином переноситься в таємничу печеру. Там хлопчик зустрічає старого чарівника Шазаму (Джимон Хонсу), який ув'язнив духи семи смертних гріхів, але тепер вже занадто слабкий, щоб і далі стримувати їх у камені. Він шукає наступника... Втім, Тадеуш виявляється не тим, хто потрібен Шазаму...

Далі дія переноситься у наш час. У Філадельфії чотирнадцятирічного Біллі Бетсона (Ешер Енжел) ловлять соціальні служби, бо він вчоргове втік із прийомної сім'ї. Річ у тім, що тинейджер шукає свою маму, яку загубив багато років тому, і для цього проводить справжнє розслідування. Та його знову ввіймали й передали наступним батькам — подружжю Розі (Марта Міланс) та Віктору Васкез (Купер Ендрюс), у яких вже

є кілька прийомних дітей. Серед них: Фредді Фріман (Джек Ділан Грейзер) — дивакуватий прихильник коміксів та супергероїв; Мері Бромфілд (Грейс Фултон) — чарівна старша сестра; Дарла Дадлі (Фейт Герман) — балакуха молодша сестра; Юджін Чой (Йен Чен) — хлопчик, який живе в Мережі; Педро Пенъе (Джован Арман) — середній і занадто мовчазний брат.

Тим часом вже дорослий Тадеуш Сівана (Марк Стронг) ніяк не може заспокоїтись і все намагається відшукати ту дивну печеру. Раптом він знаходить ключ до розгадки чарівних символів і відкриває двері, що є порталом до Скеля Вічності. Виявляється, старий чарівник так і не знайшов собі заміну і вже зовсім ослаб. Тож Сівана безперешкодно звільняє гріхи, дозволяючи їм використовувати його тіло як вмістилище. Але маг Шазам має останній шанс знайти наступника. І ним виявляється Біллі...

Тепер підлітку достатньо сказати слово «Шазам!», щоб



**Хочеш урятувати світ?
Скажи слово «Шазам!»**

перетворитися на справжнього супергероя (Закарі Лівай). Звісно, йому потрібен помічник, і ним стає його прийомний брат Фредді Фріман. Разом вони оволодіють усіма суперсилами, і встигнуть це зробити ще до того, як треба буде вступити в бій із поганцем!

Цей фільм досить схематичний. І в ньому є декілька ляпів. Однак це аж ніяк не впливає на пречудове враження, яке виникає після перегляду стрічки «Шазам!».

По-перше, приємно, що DC Comics відійшла від трагічної форми оповіді, коли усі в сльо-

зах, а навколо самі трагедії. «Шазам!» — світле та оптимістичне кіно, незважаючи на усі обставини. І це заслуга режисера Девіда Ф. Сандберга.

Насправді його кандидатура спочатку здавалася досить дивною: для такого масштабного проекту запросили постановника, в якого за плечима усього лише пара картин — «І гасне світло» та «Прокляття Аннабель: Зародження зла». Але виявилось, що у нього досить непоганий смак та й кінокомікси йому близькі.

По-друге, тут чудовий гумор. Сценарист Генрі Гейден сам веселився в процесі роботи, і його захоплення передалося глядачу. Усі 132 хвилини екранного часу з вашого обличчя не зійде посмішка. До того ж приємно, що цього разу великий хронометраж цілком виправданий. Фільм загалом динамічний, і відволіктися не можна ані на мить.

По-третє, підібрано просто прекрасний акторський склад.

Навіть незважаючи на те, що окрім Марка Стронга тут не були задіяні суперзірки... Але і менш знані актори дуже швидко полонили серця глядачів. Ешер Енжел чудово зіграв Біллі Бетсона. У цього парубка точно велике кінематографічне майбутнє. Як і у Джека Ділана Грейзера. Та й загалом усі маленькі актори вразили.

До речі, сценаристи дуже гарно прописали персонажів: у кожного є своя родзинка й своє маленьке дивацтво. Та головне, що завдяки цьому проекту ми отримали нову суперзірку — Закарі Лівая!

До речі, New Line офіційно підтвердила початок роботи над сиквелом фільму «Шазам!». Сценарій знову напише Генрі Гейден, а в режисерське крісло, найімовірніше, повернеться Девід Ф. Сандберг. До того ж персонажем наступної частини може стати Чорний Адам, на роль якого вже давно націлюється Дуейн Джонсон. І це дуже цікаво!



ПРИЄМНО, ЩО DC COMICS ВІДІЙШЛА ВІД ТРАГІЧНОЇ ФОРМИ ОПОВІДІ, КОЛИ УСІ В СЛЬОЗАХ, А НАВКОЛО САМІ ТРАГЕДІЇ. «ШАЗАМ!» — СВІТЛЕ ТА ОПТИМІСТИЧНЕ КІНО, НЕЗВАЖАЮЧИ НА УСІ ОБСТАВИНИ. І ЦЕ ЗАСЛУГА РЕЖИСЕРА ДЕВІДА Ф. САНДБЕРГА

Увесь світ гадає, кому ж дістанеться залізнй трон. Та не «Грою престолів» єдиною! Насправді повз нашу увагу пройшло чимало досить цікавих та інтригуючих серіалів, хоч і не таких епічних та пафосних. Тим не менш ці телефільми заслуговують на увагу.

«ПОГАНІ МАТУСІ»

У центрі сюжету австралійського серіалу лікарка на ім'я Сара (Тесс Хоррич). Вона любляча дружина й вважає свій шлюб щасливим... Однак одного разу вона дізнається, що чоловік Ентон (Деніел Макферсон) зраджує її з подругою Шарлоттою (Мелісса Джордж)... Головна героїня обурена, розчарована, спустошена. Але вона не здогадується, що далі буде ще гірше. Шарлотту вбито, а Ентон стає головним підозрюваним у цьому злочині. Тож Сарі разом зі своїми подругами, які звуть себе «поганими матусями», треба буде докопатися до істини.

Багатосерійні загадки

Цей телефільм, хоча й не надто розрекламований, анітрохи не гірший за знамениту «Маленьку велику брехню». Тут є і інтрига, і справжня драма. Бо ж нам розповідатимуть про усіх героїв потроху. Ну а наприкінці і вбивця точно знайдеться.

«ДИЛЕМА»

Серіал розповідає про Майю Тревіс (Робін Танні), яка вісім років тому як прокурор звинувачувала відомого актора у подвійному вбивстві. Але попри фактично неспростовні докази, вона прогнала процес. Жінка була настільки виснажена та розчарована, що вирішила піти з прокуратури. От тільки через вісім років вона знову повернеться. Річ у тім, що підозрюваний раніше актор знову скоїв злочин. І тепер Майя будь-що повинна довести спра-

ву до кінця й посадити негідника за грати.

Було дуже приємно побачити знову зірку культового серіалу «Менталіст». Робін Танні нарешті повернулася та ще й у досить непоганий серіал.

«ДОВЕДЕНА НЕВИНУВАТІСТЬ»

Історія знає безліч випадків, коли та чи інша невинна людина все ж була засуджена до ув'язнення чи й навіть до смертної кари! Головна героїня серіалу Меделін Скотт (Рашель Лефевр) теж опинилася в такій ситуації. Дівчину та її брата Леві звинуватили у вбивстві їхньої подруги. Головних героїв визнали винними, і десять років вони просиділи у в'язниці. Але все ж їм вдалося виграти апеляцію. Після звільнення Меделін вирішила допомогати таким, як вона сама, — рятувати

невинних від несправедливого суду. Й звісно, перш за все головній героїні треба розслідувати вбивство своєї подруги...

Серіали на подібну тематику вже знімали. Наприклад, можна згадати «Вирок» із Хейлі Етвелл у головній ролі. Але «Доведена невинуватість» — набагато цікавіший детектив. Та й Рашель Лефевр — справжня окраса серіалу.

«ПІАРНИЦЯ»

Робін (Анна Пеквін) — друга Олівія Поуп у світі шоу-бізнесу та спорту. Вона може все: залагодити найбрудніший скандал, зробити знаменитим кого завгодно та навіть від злочину «відмазати»... От тільки така робота явно не на користь її психіці. І вона раз по раз випускає у світ «погуляти» власних демонів. Чим закінчиться ця драма? Здається, про це не підозрює навіть головна героїня, яка стала на шлях самознищення.

Сторінку підготувала Євгенія ПРОРИВАЙ

Головний редактор — Анна СПІВАК, відповідальний секретар — Олексій СОКУР
Свідоцтво про держреєстрацію КВ №21058-10858 ПР від 14.11.2014 р.
Редакція: м. Київ, бул. Лесі Українки, 26
Пишіть на адресу: ТзОВ «Структура ІТ», а/с 155, м. Київ, Україна, 04080
Засновник та видавець: ТзОВ «Структура ІТ»
Тел.: (044) 359-04-54
e-mail: gazetavv@i.ua
Газету надруковано ТзОВ «Мега-Поліграф» 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14
Замовлення № 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
Наклад 97 525 прим.
Рекомендована ціна 5 грн 00 коп.
Передплатний індекс: 49450
При використанні публікацій посилання на газету «ВВ» обов'язкове.
Редакція газети «ВВ» може не поділяти думку авторів.
Відповідальність за матеріали у рубриці «Точка зору» несуть автори текстів.
Відповідальність за зміст рекламних матеріалів несе рекламодавець.

